

भावोऽभिप्रायः ॥ कृतमुपकारः ॥ न संवृत्तः न मृतः किंतु जीवत्येव पितृवदेव त्वया परिपालनादिति भावः ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ इति रामाभि० वा० आर० पंचदशः सर्गः ॥ १५ ॥
अथ कविः शूर्पणखादर्शनं वक्तुं कामोद्धीपकं हेमंतं वर्णयति लक्ष्मणमुखेन वसत इति पंचवद्यामिति शेषः ॥ इष्टोरामस्येति शेषः ॥ कामिनां च शरद्वपाये शरदृतुगमने हेमंत
ऋतुरिति ॥ ऋत्यक इति संध्यभावः भिन्नपदत्वं वा ॥ ११ ॥ २ ॥ पृष्ठतः रामस्येति शेषः ॥ ३ ॥ येन हेमंतेन शुभोयं संवत्सरः सुपक्वसस्यादिसंपत्त्या अलंकृत इवाभाति ॥ ४ ॥ हेमंत

भावज्ञेन कृतज्ञेन धर्मज्ञेन च लक्ष्मण ॥ त्वया पुत्रेण धर्मात्मानं संवृत्तः पितामह ॥ २९ ॥ एवं लक्ष्मणमुक्त्वा तुराघवो लक्ष्मिवर्धनः ॥ त
स्मिन्देशे बहुफलेन्यवसत्सुखं सुखी ॥ ३० ॥ कंचित्कालं स धर्मात्मा सीतया लक्ष्मणेन च ॥ अन्वास्यमानो न्यवसत्स्वर्गलोके यथाम
रः ॥ ३१ ॥ इत्यार्षे श्रीम० वा० आर० पंचदशः सर्गः ॥ १५ ॥ ॥ ७३ ॥ वसतस्तस्य तु सुखं राघवस्य महात्मनः ॥ शरद्व
पाये हेमंत ऋतुरिष्टः प्रवर्तत ॥ १ ॥ सकदा चित्रभातायां शर्वर्योरघुनंदनः ॥ प्रययावभिषेकार्थं रम्यांगो दावरीं नदीं ॥ २ ॥ प्रह्वः कलश
हस्तस्तु सीतया सह वीर्यवान् ॥ पृष्ठतो नुव्रजन् भ्राता सौमित्रिरिदमब्रवीत् ॥ ३ ॥ अयं सकालः संप्राप्तः प्रियो यस्ते प्रियंवद ॥ अलंकृत इ
वाभातियेन संवत्सरः शुभः ॥ ४ ॥ नीहारपरुषो लोकः पृथिवीसस्य मालिनी ॥ जलान्यनुपभोग्यानि सुभगो हव्यवाहनः ॥ ५ ॥ नवाग्रयणपू
जाभिरभ्यर्च्य पितृदेवताः ॥ कृताग्रयणकाः काले संतो विगतकल्मषाः ॥ ६ ॥ प्राज्यकामा जनपदाः संपन्नतरगोरसाः ॥ विचरन्ति मही
पालायात्रार्थं विजिगीषवः ॥ ७ ॥

धर्मानाह ॥ नीहारेण परुषः कठिनस्पर्शशरीरः वस्त्रादिस्पर्शसहशरीर इति कश्चिज्जलानुपभोगः शैत्यातिशयात् सुभग इष्टः ॥ ५ ॥
काले आप्रयणानुष्ठानकाले नवाग्रयणपूजाभिः नवान्नप्राशनाय यदाग्रयणारब्धं कर्म तद्रूपपूजाभिः पितृदेवांश्च संतर्प्य कृताग्रयणकाः संतो विगतकल्मषा अभवन् ॥ ६ ॥
प्राज्यं भूरि यथाभवति तथा संपन्नोऽन्नप्राप्तिविषयः कामो येषां प्राज्यकामाः संपन्नतरगोरसाः बहुलतरक्षीरादयोजनपदा भवन्तीति शेषः ॥ तथा भूतेषु जनपदेषु यात्रार्थं
दर्शनार्थं ॥ ७ ॥